

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

Організаційно-правові засади публічного управління

Шифр та назва спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування	Інститут ННІ соціально-гуманітарних технологій
Освітня програма Цифрове врядування	Кафедра Соціології і публічного управління (305)
Рівень освіти Бакалавр	Тип дисципліни Спеціальна (фахова), Обов'язкова
Семестр 3,4	Мова викладання Українська

Викладачі, розробники

Круглов Віталій Вікторович

Vitalii.Kruhlov@khp.edu.ua

Доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри соціології і публічного управління

Науково-педагогічний стаж - понад 10 років. Досвід роботи в органах державної влади - 20 років. Автор понад 200 наукових та навчально-методичних праць.

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](https://web.kpi.kharkov.ua/sp/kruglov-vitalij-viktorovich/)

<https://web.kpi.kharkov.ua/sp/kruglov-vitalij-viktorovich/>

Загальна інформація

Анотація

Курс «Організаційно-правові засади публічного управління» має сформувати передумови для вивчення здобувачами наукової думки і практики конституційних і організаційно-правових основ публічного управління, надати с знання про публічну владу з огляду норм Конституції України, забезпечити засвоєння ними базових теоретичних засад щодо становлення, формування та перспектив подальшого розвитку публічної влади в рамках правових норм, опанування методики правового аналізу норм реалізації публічного управління, набуття необхідної науково-методологічної підготовки, яка забезпечить бачення проблем законодавства і практики його застосування, шляхів їх розв'язання, формування навичок прийняття юридичних рішень.

Мета та цілі дисципліни

Навчальна дисципліна спрямована на формування у здобувачів сучасних знань, умінь і навичок щодо правового регулювання публічного управління та адміністрування, формування вмінь щодо застосування понятійно-категоріального апарату права в публічному управлінні, збагачення знань здобувачів щодо правової системи України та найважливіших тенденцій її сучасного розвитку.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації. Індивідуальне розрахункове завдання. Підсумковий контроль - екзамен.

Компетентності

ЗК 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

СК1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

СК3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

СК 14. Здатність визначати стан електронної готовності щодо впровадження електронного урядування на місцевому, регіональному та загальнодержавному рівнях.

СК17. Здатність до організації ділової комунікації; оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань публічного управління та адміністрування.

Результати навчання

РН3. Уміти усно і письмово спілкуватися іноземною мовою.

РН4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

РН6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 270 год. (9 кредити ECTS): лекції – 64 год., практичні заняття – 48 год., самостійна робота – 158 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: "Державне та регіональне управління, "Вступ до фаху".

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях використовується проєктний підхід до навчання, ігрові методи, акцентується увага на застосуванні інформаційних технологій в організаційно-правових засадах публічного управління.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Конституційна модель публічного управління в Україні

Основні положення Конституції України про поділ влади. Поняття, система і види органів державної влади в Україні. Зміст взаємовідносин між гілками влади.

Тема 2. Правове регулювання публічного управління

Акти публічного управління та їх класифікація. Галузь законодавства. Предмет і методи правового регулювання.

Тема 3. Законність у публічному управлінні

Зміст законності в публічному управлінні. Забезпечення законності в публічному управлінні. Відповідальність особи щодо забезпечення законності в публічному управлінні.

Тема 4. Функціональна структура публічного управління

Функції публічного управління: основні поняття та класифікація. Функціональна структура публічного управління.

Тема 5. Сутнісні характеристики організаційної структури державного управління

Організаційна структура публічного управління: основні поняття. Елементи та зв'язки організаційної структури.

Тема 6. Основи побудови організаційної структури публічного управління

Основні вимоги до організаційної структури управління. Класифікація організаційних структур управління. Характеристика різних видів організаційних структур управління.

Тема 7. Реформування організаційної структури публічного управління в Україні

Реформи організаційної структури публічного управління в Україні у період незалежності країни. Зарубіжний досвід реформування систем публічного управління. Напрями реформування організаційної структури публічного управління в Україні в сучасних умовах.

Тема 8. Основи внутрішньої організації органів публічного управління

Особливості організаційної структури органу публічної влади. Підходи та методи побудови організаційних структур органу публічної влади. Структурно-функціональна характеристика підрозділу, що забезпечує роботу органів публічної влади.

Теми практичних занять

Тема 1. Конституційна модель публічного врядування

Аналіз конституційного статусу суб'єктів публічної влади. Співвідношення публічного та приватного права в управлінських відносинах. Доктрина верховенства права як обмежувач адміністративного розсуду.

Тема 2. Джерела права та нормативне забезпечення управління

Ієрархія нормативно-правових актів у публічному управлінні. Правовий моніторинг та експертиза проектів рішень. Проблеми адаптації українського законодавства до стандартів EU Acquis.

Тема 3. Принцип законності та адміністративна процедура

Юридичні межі діяльності органів влади. Загальна адміністративна процедура: права учасників та обов'язки органу влади. Дискреційні повноваження: правова природа та межі судового контролю.

Тема 4. Функціональна архітектура органів публічної влади.

Класифікація функцій публічного управління: регулятивні, контрольно-наглядові, надання послуг. Типологізація міністерств, агентств, служб та інспекцій. Розподіл повноважень.

Тема 5. Інституційний дизайн та ієрархічні зв'язки

Сутність лінійної та функціональної підпорядкованості. Система стримувань і противаг у відносинах «Президент - Кабінет Міністрів». Правовий статус центральних органів виконавчої влади (ЦОВВ).

Тема 6. Правові форми та акти публічної адміністрації.

Класифікація та юридична сила актів управління. Процедура державної реєстрації нормативних актів. Правові наслідки прийняття протиправних індивідуальних актів (скасування, відкликання).

Тема 7. Реформування та правовий захист у врядуванні.

Стратегія реформування державного управління (SIGMA). Адміністративна юстиція: порядок вирішення публічно-правових спорів. Відповідальність держави за шкоду, завдану незаконними рішеннями.

Тема 8 Правове регулювання публічної служби.

Юридичний статус державного службовця та посадової особи місцевого самоврядування. Засади професійної етики та запобігання конфлікту інтересів. Дисциплінарна відповідальність у публічному секторі.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Студентам також рекомендуються додаткові матеріали (відео, статті, нормативно-правові акти) для самостійного вивчення та аналізу.

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр>.

2. Вороніна Ю. Є. Теорія та практика публічного управління та адміністрування: навчальний посібник. Мелітополь : ТОВ «Колор Принт», 2020. 204 с.
3. Кульчій І.О. Право в публічному управлінні: навч. посіб. Полтава: ПолтНТУ, 2018. 140 с.
4. Організаційно-правові засади публічного управління та адміністрування: конспект лекцій для здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового рівня «доктор філософії» зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» / Укладач С.В. Майстро. Х. : НУЦЗУ, 2020. 55 с.
5. Організаційно-правові засади публічного управління та адміністрування: навч. посіб. / Укладачі: О. В. Надьон, І. М. Хмиров, Т. О. Луценко. Х.: НУЦЗУ, 2020. 175 с.
5. Покатаєв П. С. Основи публічного управління та адміністрування : навч. посіб. для здобувачів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» / П. С. Покатаєв, М. А. Латинін, С. В. Степаненко, Г. П. Пасемко, О. М. Таран. Харків : ТОВ «Оберіг», 2024. 240 с.
6. Право в публічному управлінні: Конспект лекцій / Л.Ю.Величко, О.Г.Рогова; Нац. акад. держ. упр. при Президенті України, Харків. регіон. ін-т держ. упр. Х. : ХарРІ НАДУ "Магістр", 2020. 111 с.
7. Право в публічному управлінні: навч. посіб. / В. Баштанник, А. Новак, Є. Бородін та ін. / За заг. редакцією В.В. Баштанника. Дніпро: Грані, 2018. 258с.
8. Право в публічному управлінні: навч. посіб. [Н.Г. Плахотнюк, В.І. Мельниченко, С.Д. Дубенко та ін.]. К.: НАДУ, 2018. 240 с.
9. Сергєєва Л. М., Дубовик К.Є. Конституційне право: навчальна програма та методичні вказівки для студентів денної і заочної форм навчання напряму підготовки 281 «Публічне управління та адміністрування»: Харків : ХарРІ НАДУ. 2019. 42 с.
10. Ситник Г. П., Зубчик О. А., Орел М. Г., Штельмашенко М. Г. Політико-правове забезпечення публічного управління та адміністрування: підручник / за ред. Г. П. Ситника. Вінниця: ФОП Кушнір Ю. В., 2020. 504 с.

Додаткова література

1. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / Галуцько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.
2. Карпа М.І. Розвиток публічної служби в Україні: компетенційний підхід: монографія. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2018. 264 с.
3. Методичні підходи до організації діяльності з публічного адміністрування : наукова розробка / уклад. Н.М. Мельтюхова, Л.В.Набока. К. : НАДУ.2016. 48 с.
4. Методичні рекомендації щодо підготовки до семінарських занять з навчальної дисципліни «Організаційно-правові засади публічної служби в Україні» / Укладачі: С. Шевченко, Н. Сидоренко. Дніпро, 2022. 60 с.
5. Особливості публічного управління та адміністрування : Навчальний посібник / Бакуменко В. Д., Бондар І.С., Горник В. Г., Шпачук В. В. К. : КНУКіМ, 2016. 167 с.
6. Організаційно-правові засади публічного управління та адміністрування: навч. посіб. / Укладачі: О. В. Надьон, І. М. Хмиров, Т. О. Луценко. Х.: НУЦЗУ, 2020. 175 с.
7. Правові засади публічної служби в Україні. Методичні вказівки до семінарських занять та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 «Право», освітньої програми «Трудове право та правове забезпечення управлінської діяльності» денної форми навчання освітнього ступеня «Бакалавр» / Укл.: Селецький О.В. Чернігів: ЧНТУ. 2019. 30 с.
8. Публічне управління України в умовах інституційних змін : колективна монографія / За наук. редакції д. держ. упр. Р. В. Войтович та П.В. Ворони Київ, 2019. 482 с.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді екзамену (40%) та поточного оцінювання (60%).

Поточне оцінювання: 8 онлайн тестів за темами (40%), індивідуальне завдання (20%) та контрольна робота (20%)

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Володимир МОРОЗ

28.06.2024

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Діна ТЕРЕЩЕНКО

28.06.2024